

waar hij op 22 mei arriveerde. In de zomer en het najaar reisde hij vandaaruit noordwaarts over land naar onder andere de Nederlanden vanuit Keulen via de Rijn naar Nijmegen en vandaar via Den Bosch, Lier en Mechelen naar Brussel, waar hij waarschijnlijk medio oktober door Filips de Goede gastvrij werd onthaald; in Brugge, Sluis, Gent en Antwerpen verbleef hij in Nederlandse milieus³).

Mogelijk is Tafur degeen die het merkwaardige Venetiaanse bericht in de Nederlanden bekend heeft gemaakt, waarna jaren later Jan Allertsz. een versie ervan heeft opgeschreven. De datering bij Jan Allertsz. in 1427 kan een schrijffout zijn voor 1438⁴), hoewel uiteraard in 1438 1427 ook nog niet zo lang geleden was. Toch is 1427 niet zo waarschijnlijk, omdat Tafur gewag maakt van paus Eugenius IV, die juist vanaf eind januari 1438 in noordelijk Italië verbleef⁵). Maar laten wij wel wezen, die details rond het wonderbaarlijk monster kunnen zijn toegevoegd ter staving van het waarheidsgehalte van het verhaal dat Tafur werd verteld.

Helaas heb ik in andere reisverhalen uit deze periode⁶) geen nadere aanduidingen kunnen vinden over dit specifieke monster, waarbij moet worden aangetekend dat ik tot nu toe geen beslag heb kunnen leggen op de tekst van het reisverhaal van de bedevaart naar Jerusalem die Frederik van Oostenrijk (de latere keizer Frederik III) in 1436 heeft ondernomen, terwijl daarin toch een toespeling schijnt te worden gemaakt op een zeemonster⁷). Dergelijke verschijnselen waren in reisverhalen een gemeenplaats, hetgeen ook voor kronieken gold. Ludolf van Suchem, die omstreeks 1350 het verslag schreef van zijn reis naar en verblijf in Palestina (1336-41), vermeldt het gevaar van zeemonsters (ook van horen zeggen overigens) in algemene termen, waarbij hij het 'zeezwijn' en de 'melaar' met name noemt. Was het eerste eigenlijk ongevaarlijk, de 'melaar' kon met de tanden een schip verbrijzelen⁸). Zijn verslag heeft nogal wat invloed gehad op latere reisbeschrijvingen, maar toch werden zijn vissen niet klakkeloos overgenomen. Desondanks bleven zeemonsters aantrekkelijk, vooral voor zeelieden in hun verhalen aan de reizigers, zoals ook uit het verhaal aan Tafur blijkt. Vaker terugkerend is daarbij een verhaal van een monster op het eiland Corfu, dat ook in de periode dat Tafur reisde in andere verhalen opduikt.

In het verslag van zijn in 1440 ondernomen reis naar Jerusalem vermeldt de uit Basel afkomstige burger Hans Rot heel kort een draak op Corfu die door een heilige Margaretha zou zijn gedood⁹). In